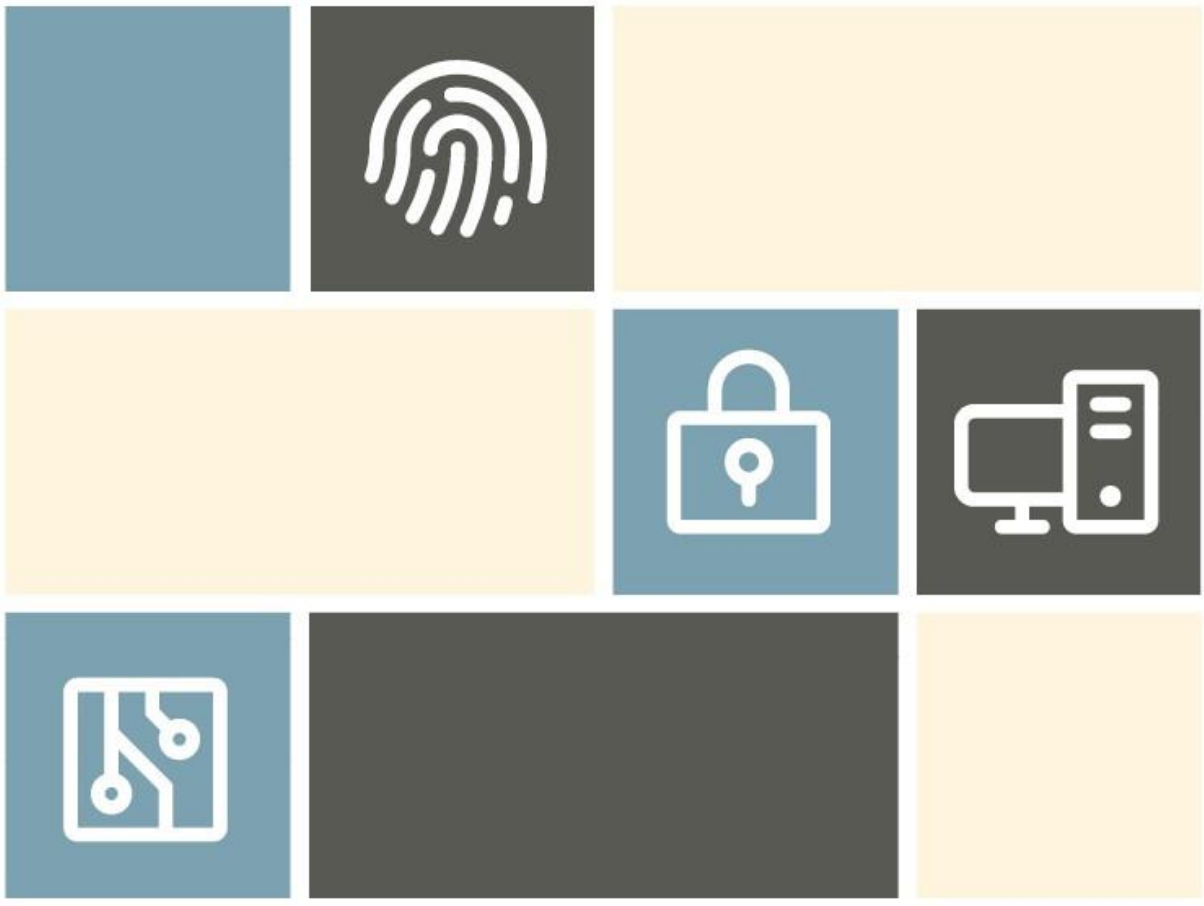
Vägledning för socialtjänsten

Tillämpning av 10 kap. 15 a § offentlighets- och sekretesslagen

Länsstyrelsen Stockholm

Titel:	Vägledning för socialtjänstens tillämpning av 10 kap. 15 a § offentlighets- och sekretesslagen
Författare:	Madeleine Onnela
ISBN:	978-91-7937-427-3
Rapportnummer:	2026:9 (uppdaterad, version 2.0)
Utgivningsår:	2026

Förord

Den här vägledningen är framtagen av Länsstyrelsen Stockholm inom ramen för det regionala BOB-arbetet i Stockholms län. Vägledningen är skriven, på beställning av Länsstyrelsen Stockholm, av advokat Madeleine Onnela med hjälp av ett antal kommunala jurister genom ett remissförfarande.

Den ska ses som ett samstämmigt komplement till Socialstyrelsens meddelandeblad samt Polismyndighetens vägledning. Vägledningen syftar inte till att tolka lagen åt kommunerna, den är inte styrande.

Syftet med vägledningen är att öka förståelsen för, och underlätta tillämpningen av, den nya lagstiftningen. Samt att den kan fungera som ett underlag för samtal för att komma närmare en lokal- och regional samsyn i tillämpningen av lagen.

Vägledningen riktar sig främst till socialtjänsten och är tänkt att fungera som ett lättillgängligt stöd, i arbetet med målgruppen barn och unga i risk för kriminalitet, samt i samverkan med polismyndigheten och skolan.

Avslutningsvis vill Länsstyrelsen rikta ett stort tack till och dem som deltagit i framtagningen och hoppas att vägledningen ska vara till nytta i det viktiga lokala brottsförebyggande arbetet framöver.

Stockholm, 19 augusti 2026

Anna Conzen

Avdelningschef tillväxt och samhällsbyggnad; Länsstyrelsen Stockholm

Innehåll

1. INLEDNING 5

1.1 Bakgrund till lagstiftningen 5

1.2 Vad är nytt i lagstiftningen? 6

1.3 Vad är förarbeten? 6

1.4 Sammanfattning till inledningen 6

2. NYA BESTÄMMELSENS OMFATTNING 7

2.1 Vilka omfattas av bestämmelsen? 7

2.2 Vilka uppgifter omfattas av bestämmelsen? 8

2.3 Eget initiativ eller begäran 8

2.4 Begränsningar 9

2.5 För vilka syften får uppgifter lämnas? 9

Vad menas med brottslig verksamhet? (punkt 1) 10

Vad menas med att utreda brott? (punkt 2) 10

Ekonomiska förmåner, stöd och felaktiga utbetalningar (punkt 3 och 4) 11

Fusk och regelöverträdelser (punkt 5) 11

3. BESTÄMMELSENS FÖRHÅLLANDE TILL ANNAN REGLERING 12

4. PRAKTISK HANTERING 12

4.1 Behovsprövning 12

4.2 Intresseavvägning 13

4.3 Hur bör socialtjänsten resonera vid osäkerhet? 14

4.4 Utformning av begäran om utlämnande 14

4.5 Avslag på begäran 15

4.6 Hur informationsutbyte sker 15

5. SOCIALTJÄNSTENS ROLL I INFORMATIONSDELNING 15

5.1 Information från socialtjänsten till polis och skola 15

Ärendetyper där bestämmelsen ofta är särskilt relevant 16

Uppgifter som kan lämnas till Polismyndigheten 16

5.2 Områden där polis, skola och socialtjänst kan krocka 16

5.3 Avslutande vägledning – syftet som utgångspunkt 17

Syftet med den nya bestämmelsen 17

Samverkan och motstående intressen 17

1. Inledning

1.1 Bakgrund till lagstiftningen

Den 1 december 2025 trädde en ny sekretessbrytande bestämmelse i kraft i **Offentlighets- och sekretesslag (2009:400).** Bestämmelsen finns i **10 kap. 15 a § OSL** och syftar till att förbättra möjligheterna till informationsutbyte mellan myndigheter.

I **proposition 2024/25:180** framgår det att myndigheter ofta sitter på information som är avgörande för att andra myndigheter ska kunna fullgöra sina uppdrag. [1] Samtidigt har sekretessreglerna i praktiken många gånger försvårat nödvändig samverkan. Dels på grund av regelverkets svåröverskådlighet och dels eftersom uppgifter av betydelse för andra myndigheters verksamhet inte har kunnat utbytas.[2]

Bristande informationsutbyte har i vissa fall inneburit att:

- risker inte uppmärksammats i tid
- att myndigheter haft olika delar av samma bild utan möjlighet att sammanföra informationen
- att skyddsåtgärder därför inte kunnat sättas in tillräckligt tidigt

Mot bakgrund av den allvarliga utvecklingen med organiserad och samhällshotande brottslighet bedömdes att en mer **generell sekretessbrytande bestämmelse** som möjliggör ett effektivt informationsutbyte mellan myndigheter är en förutsättning för att de ska kunna fullgöra sina uppdrag. Detta är särskilt viktigt i det förebyggande arbetet för att skydda barn och unga från att involveras i kriminalitet.[3] Det är mot denna bakgrund som bestämmelsen införts och även ska tolkas.

Bestämmelsen gör det möjligt för myndigheter att dela sekretessbelagda uppgifter när det behövs för att exempelvis förebygga, förhindra, upptäcka brottslig verksamhet eller utredda brott. Ett av syftena med införandet av bestämmelsen är att stärka samverkan mellan myndigheter, särskilt i ärenden som rör barn och unga i riskzon för kriminalitet. Samtidigt får en uppgift inte lämnas ut om övervägande skäl talar för att det intresse som sekretessen ska skydda har företräde framför intresset av att uppgiften lämnas ut.

---

[1] Prop. 2024/25:180, s. 10.

[2] Prop. 2024/25:180, s. 10-14.

[3] Prop. 2024/25:180, s. 13-14.

1.2 Vad är nytt i lagstiftningen?

Den nya bestämmelsen i **10 kap. 15 a § OSL** innebär att:

- **Utgångspunkten är att sekretess till skydd för enskild inte längre hindrar att uppgifter lämnas mellan myndigheter**, om det behövs utifrån de syften som anges i lagen.
- Myndigheter får **utökade möjligheter att både lämna och få tillgång till uppgifter** från andra myndigheter.
- Bestämmelsen gäller alla aktörer som vid tillämpning av OSL är eller ska jämställas med myndigheter (t.ex. vissa privata utförare).

För socialtjänsten innebär detta att det i fler situationer än tidigare är möjligt att lämna sekretessbelagda uppgifter till exempelvis Polismyndigheten eller kommunal skola, även utan samtycke från den enskilde, när det finns ett behov som omfattas av bestämmelsen.

Viktigt att notera: Bestämmelsen innebär inte att sekretessen har avskaffats. Den innebär inte heller att socialtjänsten alltid ska lämna ut uppgifter. Varje utlämnande ska föregås av en **bedömning** i det **enskilda fallet**.

1.3 Vad är förarbeten?

Förarbeten är de dokument som **tas fram innan en ny lag beslutas av riksdagen**. Det kan exempelvis vara utredningar, remissvar och propositioner. I förarbetena förklaras bakgrunden till lagstiftningen, vilket problem som ska lösas, vilka överväganden som har gjorts och hur bestämmelsen är tänkt att tillämpas.

Förarbeten är inte lag i sig, men de har **stor betydelse** vid tolkningen av lagtext. När en bestämmelse är ny, allmänt hållen eller lämnar utrymme för bedömningar, används förarbetena som vägledning för att förstå lagstiftarens intentioner.

I detta dokument hänvisas det därför löpande till **proposition 2024/25:180**. Propositionen utgör ett förarbete till aktuell bestämmelse och ger en viktig vägledning för hur **10 kap. 15 a § OSL** ska förstås och tillämpas i praktiken.

1.4 Sammanfattning till inledningen

Fråga	Kort svar
Vad är nytt?	En generell sekretessbrytande bestämmelse som gör det lättare för myndigheter att dela uppgifter.
Vad innebär det?	Uppgifter får lämnas mellan myndigheter om det behövs för vissa i bestämmelsen specificerade syften. I

	praktiken att exempelvis lämna uppgifter i syfte att förebygga eller förhindra att barn utsätts för brott eller själva begår brott.
Vilka undantag finns?	Uppgifter får inte lämnas om övervägande skäl talar för att sekretessen ska ha företräde.
Hur tänka vid osäkerhet?	Gör en proportionalitetsbedömning, dokumentera, rådgör vid behov – skyddsintresset väger ofta tungt.

2. Nya bestämmelsens omfattning

2.1 Vilka omfattas av bestämmelsen?

Bestämmelsen gäller endast mellan **myndigheter**.[4] Med myndigheter avses statliga och kommunala organ såsom:

- Socialnämnder och andra kommunala nämnder
- Polismyndigheten
- Kommunala skolor

Vissa andra organ jämställs med myndigheter enligt 2 kap. OSL, t.ex. vissa kommunala bolag där kommun/region utövar rättsligt bestämmande inflytande.

Privata aktörer omfattas som huvudregel inte av bestämmelsen. Det innebär exempelvis att informationsutbyte med fristående skolor, privata HVB-hem eller ideella föreningar inte omfattas, även om de bedriver offentligt finansierad verksamhet.

[4] Prop. 2024/25:180, s. 7.

2.2 Vilka uppgifter omfattas av bestämmelsen?

Den sekretessbrytande bestämmelsen gäller endast uppgifter som redan omfattas av sekretess. Det innebär att det måste röra sig om uppgifter om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som skyddas av sekretess enligt 21–40 kap. OSL.[5]

För socialtjänstens del handlar det främst om uppgifter som omfattas av socialtjänstsekretess enligt 26 kap. OSL. Socialtjänstsekretessen är inte undantagen från bestämmelsens tillämpningsområde och kan därför brytas med stöd av 10 kap. 15 a § OSL.[6]

Bestämmelsen innebär att myndigheter kan dela uppgifter om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden när det behövs för att exempelvis förebygga, förhindra eller upptäcka brott.

I praktiken innebär det ökade möjligheter att till exempelvis dela uppgifter i syfte att exempelvis identifiera barn och unga som **riskera att utsättas för eller själva begå brott**. Bestämmelsen underlättar samverkan i ärenden där flera myndigheter behöver agera samtidigt

Bestämmelsen omfattar uppgifter om både **fysiska** och **juridiska personer**.

2.3 Eget initiativ eller begäran

Informationsdelning enligt 10 kap. 15 a § OSL kan ske på två sätt: antingen efter **begäran** från en annan myndighet eller på socialtjänstens **eget initiativ**. Bestämmelsen innebär dock ingen skyldighet att lämna uppgifter på eget initiativ. [7]

Om en annan myndighet begär att få ta del av uppgifter med stöd av 10 kap. 15 a § OSL ska begäran prövas av den utlämnande myndigheten. Om förutsättningarna i bestämmelsen är uppfyllda och en intresseavvägning inte talar emot utlämnande, finns en skyldighet att lämna ut uppgifterna enligt 6 kap. 5 § OSL.

Det innebär att socialtjänsten **inte fritt kan avstå** från att pröva en begäran, utan måste ta ställning till om uppgifterna kan lämnas ut med stöd av bestämmelsen.

---

[5] Prop. 2024/25:180, s. 16.
[6] Prop. 2024/25:180, s. 56-58.
[7] Prop. 2024/25:180, s. 16 & 25.

2.4 Begränsningar

Det är viktigt att känna till att vissa typer av uppgifter med sekretess inte kan lämnas med stöd av 10 kap. 15 a § OSL. **Den ger inte myndigheter rätt att begära ut uppgifter för andra syften än de som anges i bestämmelsen**. Enbart de aktörer som omfattas av bestämmelsen kan få och lämna uppgifter. Bestämmelsen bryter således exempelvis inte sekretessen mot den enskilde själv. En uppgift får inte lämnas om övervägande skäl talar för att sekretessintresset väger tyngre än behovet av att lämna ut uppgiften.

Bestämmelsen ersätter inte heller andra sekretessbrytande regler utan kompletterar dem. Ett centralt undantag från bestämmelsen är hälso- och sjukvårdssekretess. Uppgifter som omfattas av sekretess inom hälso- och sjukvården kan alltså inte lämnas ut med stöd av 10 kap. 15 a § OSL, även om det finns ett starkt behov av informationen.

Bestämmelsen gäller inte heller sekretess som skyddar myndigheters verksamhet, exempelvis förundersökningssekretess hos Polismyndigheten. Samtidigt kan samma uppgift i vissa situationer omfattas av både sekretess till skydd för verksamheten och sekretess till skydd för enskild. I sådana fall kan olika sekretessbestämmelser behöva prövas parallellt innan ett utlämnande kan ske.[8]

Från den sekretessbrytande bestämmelsens tillämpningsområde undantas sekretess för överskottsinformation i systemet med sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation, sekretess inom kommunal familjerådgivning, sekretess i verksamhet som avser omhändertagande av personakt och sekretess i anmälan i ärende om klagomål mot kommunal hälso- och sjukvård eller dess personal m.m.[9]

2.5 För vilka syften får uppgifter lämnas?

Uppgifter får lämnas ut mellan myndigheter om det behövs för något av de syften som anges **i 10 kap. 15 a § OSL**.[10] Informationsutbyte enligt bestämmelsen får endast ske för något av de fem syften som anges i paragrafen. Uppräkningen är uttömmande:

[8] Prop. 2024/25:180, s. 70.
[9] Prop. 2024/25:180, s. 55.
[10] Prop. 2024/25:180, s. 20.

1. förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet,
2. utreda brott,
3. förebygga eller förhindra att ekonomiska förmåner, ekonomiskt stöd, skatter eller avgifter beslutas, betalas ut eller tillgodoräknas felaktigt,
4. upptäcka eller utreda sådana felaktigheter som avses i punkt 3, eller
5. förebygga, förhindra, upptäcka eller utreda fusk och överträdelser av regler, villkor i beslut eller avtal.[11]

Vad menas med *brottslig* verksamhet? (punkt 1)

Uttrycket brottslig verksamhet har en **vid innebörd**. Det krävs **inte** att det finns misstanke om ett konkret brott, en identifierad gärningsperson eller att brottsligheten är av visst allvar.[12]

Bestämmelsen omfattar därför även tidiga, förebyggande insatser, till exempel:

- **signaler** om att barn eller unga riskerar att dras in i kriminalitet
- **oro** för att ett barn vistas i miljöer där kriminalitet, våld eller exploatering förekommer
- information som tillsammans med andra uppgifter kan visa på en **riskutveckling för kriminalitet**.

Detta innebär att uppgiftslämnande som sker inom ramen för förebyggande samverkan mellan socialtjänst, skola och polis, exempelvis samtal för att vända en utveckling hos ett barn som riskerar att dras in i kriminalitet, omfattas av bestämmelsen.

Punkt 1 och 2 tillsammans täcker hela Polismyndighetens brottsbekämpande uppdrag, men bestämmelsen är inte begränsad till polisens behov. Även socialtjänstens brottsförebyggande arbete omfattas.[13]

Vad menas med *att utreda brott*? (punkt 2)

Till skillnad från brottslig verksamhet avser uttrycket brott ett konkret brott. Det kan handla om:

- brott som **bevisligen** har begåtts,
- brott där det endast finns **misstankar**,
- **misstankar som inte är riktade** mot en bestämd person.

---

[11] 10 kap. 15 a § OSL och prop. 2024/25:180, s. 5.
[12] Prop. 2024/25:180, s. 32.
[13] [13] Prop. 2024/25:180, s. 34.

Det finns inget krav på att brottet ska vara av viss allvarlighetsgrad. Bestämmelsen omfattar även:

- preskriberade brott,
- brott där den misstänkte inte var straffmyndig vid gärningstillfället.

Det innebär alltså att socialtjänsten med stöd av den nya bestämmelsen och efter en intresseavvägning kommer kunna lämna ut uppgifter som rör misstankar om brott som enbart kan ge böter.[14]

Ekonomiska förmåner, stöd och felaktiga utbetalningar (punkt 3 och 4)

Punkt 3 omfattar alla typer av ekonomiska förmåner och stöd som beslutas eller betalas ut till både fysiska och juridiska personer. Det kan till exempel röra sig om:

- ekonomiskt bistånd,
- bidrag och ersättningar,
- pensioner,
- lån,
- stöd som avser en fysisk person men betalas ut till någon annan (till exempel assistansersättning).[15]

Även skatter och avgifter omfattas.

Det krävs **inte** att det redan finns en misstanke om felaktighet. Uppgifter kan lämnas även för att ett beslutsunderlag ska bli **fullständigt**, i syfte att förebygga att ett beslut fattas på felaktiga grunder.

Punkt 4 möjliggör uppgiftslämnande för att **upptäcka eller utreda felaktigheter som redan har inträffat**, till exempel vid misstanke om felaktiga utbetalningar.[16]

Fusk och regelöverträdelser (punkt 5)

Punkt 5 avser fusk och överträdelser av:

- lagar och andra regler,
- villkor i beslut,
- villkor i avtal, till exempel avtal inom offentlig upphandling.

---

[14] Prop. 2024/25:180, s. 71.
[15] Prop. 2024/25:180, s. 89.
[16] Prop. 2024/25:180, s. 90.

Med fusk avses medvetna, bedrägliga handlingar eller underlåtenheter som innebär att någon får tillgång till förmåner, stöd eller tillstånd utan att ha rätt till dem.[17]

Överträdelser kan dock även ske **utan bedrägligt uppsåt**, till exempelvis genom okunskap eller misstag. Även sådana situationer omfattas av bestämmelsen.[18]

3. Bestämmelsens förhållande till annan reglering

Det finns redan många sekretessbrytande bestämmelser i OSL och flera regler om uppgiftsskyldighet i andra lagar och förordningar. Den nya bestämmelsen i **10 kap. 15 a § OSL** är ett **självständigt stöd** för informationsutbyte och kan tillämpas direkt, även om det finns andra regler som också skulle kunna användas i samma situation.

Bestämmelsen gäller alltså **inte i andra hand**. Socialtjänsten behöver inte först pröva om någon annan sekretessbrytande regel är tillämplig, utan kan använda 10 kap. 15 a § OSL när förutsättningarna är uppfyllda.

I vissa fall kan dock en mer specifik uppgiftsskyldighet vara mer lämplig att använda. Exempelvis begär Polismyndigheten normalt kontaktuppgifter till enskilda med stöd av 4 § lagen (2025:170) om skyldighet att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna.

Om aktuell reglering används ställs alltid kraven på behovsprövning och intresseavvägning.[19]

4. Praktisk hantering

4.1 Behovsprövning

För att uppgifter ska få lämnas ut krävs att de behövs för något av de syften som anges i **10 kap. 15 a § OSL**.[20] **Kravet på behov** är förhållandevis lågt och innebär inte att det måste finnas full klarhet, bevisning eller en fastställd

---

[17] Ibid.

[18] Ibid.

[19] Se avsnitt 4.

[20] Se avsnitt 2.5.

brottsmisstanke. Det räcker att uppgiften kan kopplas till ett konkret behov, eller till ett behov som typiskt sett kan förväntas uppstå, och som överensstämmer med de angivna syftena.[21]

Endast de uppgifter som faktiskt behövs ska lämnas ut, **inte mer**.

4.2 Intresseavvägning

Innan uppgifter lämnas ut ska alltid en intresseavvägning göras. Bestämmelsen i 10 kap. 15 a § OSL bygger på en **presumtion för utlämnande**. Det innebär att uppgifter som huvudregel får lämnas ut om de behövs för något av de angivna syftena. [22]

Uppgifter ska endast undantas från utlämnande om det finns **övervägande skäl** som talar för att det intresse som sekretessen ska skydda väger tyngre än intresset av att uppgiften lämnas ut. För att avstå från att lämna ut en uppgift på begäran av en annan myndighet krävs därför att ett utlämnande framstår som **mycket olämpligt** eller att konsekvenserna av utlämnandet skulle framstå som stötande.

Vid intresseavvägningen ska hänsyn tas till **samtliga omständigheter i det enskilda fallet**. En omständighet som kan beaktas är vilket sekretesskydd uppgiften kommer att få hos den mottagande myndigheten. Om sekretesskyddet där blir betydligt svagare, eller helt saknas, kan detta tala emot utlämnande. Samtidigt är sekretesskyddets styrka hos den mottagande myndigheten inte avgörande i sig, utan ska vägas samman med övriga omständigheter. [23]

Det ska till exempel **mycket till** för att intresseavvägningen ska leda till att uppgifter inte lämnas ut när uppgifterna behövs för att förebygga kvalificerad, systematisk, organiserad eller omfattande brottslighet. Detsamma gäller uppgifter som kan vara avgörande för att en myndighet ska kunna vidta åtgärder för att **förhindra att barn och unga rekryteras till kriminalitet**. Ett exempel är om det i ett enskilt fall finns omständigheter som med **styrka** indikerar att ett utlämnande skulle kunna rubba förtroendet för t.ex. socialtjänsten eller skolan på ett sådant sätt att det äventyrar myndigheternas möjligheter att ge den enskilde hjälp och stöd.[24]

Intresseavvägningen ska göras vid **varje enskilt utlämnande**, även när det rör sig om återkommande eller rutinmässig informationsöverföring. En bedömning som har gjorts vid ett tidigare tillfälle kan vid en senare

---

[21] Prop. 2024/25:180, s. 21 och 88.
[22] Prop. 2024/25:180, s. 42-43 och 90.

[23] Prop. 2024/25:180, s. 91.
[24] Ibid.

prövning behöva göras på nytt och då få ett annat utfall, beroende på förändrade omständigheter.

Inför och inom ramen för intresseavvägningen kan **samverkan mellan myndigheter** vara nödvändig, exempelvis för att klargöra behovet av uppgifterna och hur de kommer att användas.

4.3 Hur bör socialtjänsten resonera vid osäkerhet?

Vid osäkerhet kring om bestämmelsen kan tillämpas bör dialog ske med den mottagande myndigheten. Lagstiftningen bygger på att myndigheter ska **samverka och tillsammans klarlägga behovet** av information.

Om det finns tveksamhet kring vilka uppgifter som kan lämnas ut kan det vara möjligt att dela mer **begränsade uppgifter** eller att anonymisera information i ett första steg.

När det gäller frågan om dokumentation, innebär den sekretessbrytande bestämmelsen inte någon skillnad mot vad som redan i dag gäller när uppgifter lämnas ut med stöd av andra uppgiftsskyldigheter eller sekretessbrytande bestämmelser. En bedömning får göras bl.a. utifrån bestämmelserna i förvaltningslagen och annan sektorsspecifik reglering.

4.4 Utformning av begäran om utlämnande

När en myndighet begär att få ta del av uppgifter ska begäran vara **så tydlig att den kan förstås och prövas** av den myndighet som förfogar över uppgifterna. Det ska framgå **vilka uppgifter** som efterfrågas och **varför** de behövs.

Om informationsutbytet avser större mängder uppgifter eller uppgifter som behöver lämnas ut återkommande, bör begäran föregås av dialog mellan myndigheterna. I samband med en sådan dialog bör den mottagande myndigheten tydliggöra:

- vilka typer av uppgifter som behövs, och
- med vilken regelbundenhet uppgifterna ska lämnas ut. [25]

Syftet är att skapa ett ändamålsenligt, proportionerligt och rättssäkert informationsutbyte.

---

[25] Prop. 2024/25:180, s. 22.

4.5 Avslag på begäran

Myndigheter förväntas samarbeta och samverka. Om en begäran om utlämnande av uppgifter avslås, bör därför dialog i första hand föras mellan myndigheterna för att försöka nå samsyn om vilka uppgifter som eventuellt kan lämnas ut i stället eller i mer begränsad form.

Om den utlämnande myndigheten ändå beslutar att avslå en begäran om att få ta del av uppgifter med stöd av **10 kap. 15 a § OSL**, kan beslutet överklagas av den mottagande myndigheten enligt **6 kap. 7 § andra stycket OSL**.[26]

4.6 Hur informationsutbyte sker

Informationsdelning kan ske både på begäran av en annan myndighet och på socialtjänstens eget initiativ.

I praktiken kan informationsutbyte ske genom etablerade samverkansformer, exempelvis lokala samverkansmöten, SSPF-arbete eller andra strukturer där socialtjänst, skola och polis samverkar kring barn och unga.

Vid konkreta brottsmisstankar ska alltid polisanmälan göras enligt gällande rutiner.

5. Socialtjänstens roll i informationsdelning

5.1 Information från socialtjänsten till polis och skola

Den nya bestämmelsen i 10 kap. 15 a § OSL innebär att socialtjänsten i fler situationer än tidigare kan lämna sekretessbelagda uppgifter till Polismyndigheten och kommunal skola, när det behövs för de syften som anges i lagen. Ett framgångsrikt brottsbekämpande arbete förutsätter en väl fungerande samverkan mellan relevanta myndigheter och andra aktörer.[27]

Bestämmelsen kan tillämpas både i akuta situationer och i tidiga förebyggande skeden där det ännu inte finns misstanke om ett konkret brott.

---

[26] Prop. 2024/25:180, s. 25.
[27] Prop. 2024/25:180, s. 31.

Ärendetyper där bestämmelsen ofta är särskilt relevant

Informationsdelning enligt 10 kap. 15 a § OSL kan exempelvis vara aktuell i ärenden som rör

- våld i hemmet,
- kriminalitet eller
- rekrytering till kriminalitet.

I dessa situationer kan olika myndigheter sitta på kompletterande information som tillsammans ger en tydligare bild av barnets eller den enskildes situation.

Uppgifter som kan lämnas till Polismyndigheten

Socialtjänsten kan, inom ramen för bestämmelsen och efter behovs- och intresseavvägning, lämna uppgifter till polisen exempelvis om risk för fortsatt brottsligt våld.

Sådan informationsdelning kan vara avgörande för att polisen ska kunna vidta förebyggande åtgärder, göra riskbedömningar eller planera skyddsarbete.[28]

5.2 Områden där polis, skola och socialtjänst kan krocka

Propositionen lyfter att samverkan mellan myndigheter ibland försvåras av att olika aktörer har:

- olika uppdrag
- olika sekretessregler
- olika bedömningsgrunder

Dessa skillnader kan i praktiken skapa osäkerhet kring när och hur information får delas. Exempel på sådana krockar kan vara:

- att socialtjänsten traditionellt haft mycket begränsade möjligheter att lämna uppgifter, men nu har ett utvidgat handlingsutrymme
- att polisen kan ha behov av information i brottsförebyggande arbete, samtidigt som integritetsskyddet fortsatt måste beaktas

Propositionen betonar att de behov som ligger till grund för ett utökat informationsutbyte sträcker sig över flera samhällsområden och berör en rad olika myndigheter. Utmaningarna är ofta komplexa och kan inte

[28] Förarbetena innehåller begränsad information om polisens arbete i detta avseende.

hanteras isolerat inom en enskild verksamhets eller sektors ansvarsområde. För att informationsdelningen ska få avsedd effekt krävs därför ett brett tillämpligt regelverk som möjliggör samverkan mellan berörda myndigheter. En begränsning av bestämmelsens räckvidd till vissa myndigheter skulle riskera att försvåra ett effektivt informationsutbyte och minska möjligheterna att hantera samhällsövergripande problem.[29]

För att bestämmelsen ska få avsedd effekt krävs bland annat:

- gemensamma rutiner för informationsdelning
- tydliga kontaktvägar mellan myndigheter
- etablerade samverkansforum
- kunskap hos berörd personal om både möjligheter och begränsningar i regelverket

5.3 Avslutande vägledning – syftet som utgångspunkt

Syftet med den nya bestämmelsen

Syftet med den sekretessbrytande bestämmelsen i 10 kap. 15 a § OSL är inte att undanröja alla gränser mellan myndigheter eller att göra sekretessreglerna betydelselösa. Sekretessen består och varje utlämnande ska fortsatt prövas i det enskilda fallet.

Bestämmelsen har i stället införts för att skapa bättre förutsättningar för samordnade och proportionerliga bedömningar i situationer där skyddsintresset kräver det. **Propositionen lyfter att alltför strikta eller osäkra tillämpningar av sekretessreglerna i praktiken har lett till att nödvändig information inte har delats**, med allvarliga konsekvenser för medborgarnas förtroende för det allmänna. Vidare framhåller propositionen att förbättrade möjligheter för myndigheter att utbyta information förutsätter förändrade rättsliga förutsättningar för informationsutbyte och att det därför är angeläget att sådana förändringar genomförs.[30]

Samverkan och motstående intressen

Myndigheter som samverkar förutsätts göra det på olika sätt och ska hjälpa andra myndigheter inom ramen för sitt eget verksamhetsområde.[31] Detta i

[29] Prop. 2024/25:180, s. 24.

[30] Prop. 2024/25:180

[31] Prop. 2024/25:180, s. 9 och 8 § förvaltningslagen.

syfte att samverkan ska leda till att förvaltningen generellt blir så enhetlig och effektiv som möjligt.[32]

- Polismyndigheten har ett tydligt fokus på brottsförebyggande och brottsutredande arbete
- Socialtjänsten har ett långsiktigt ansvar för stöd, skydd och tillit i relationen till den enskilde

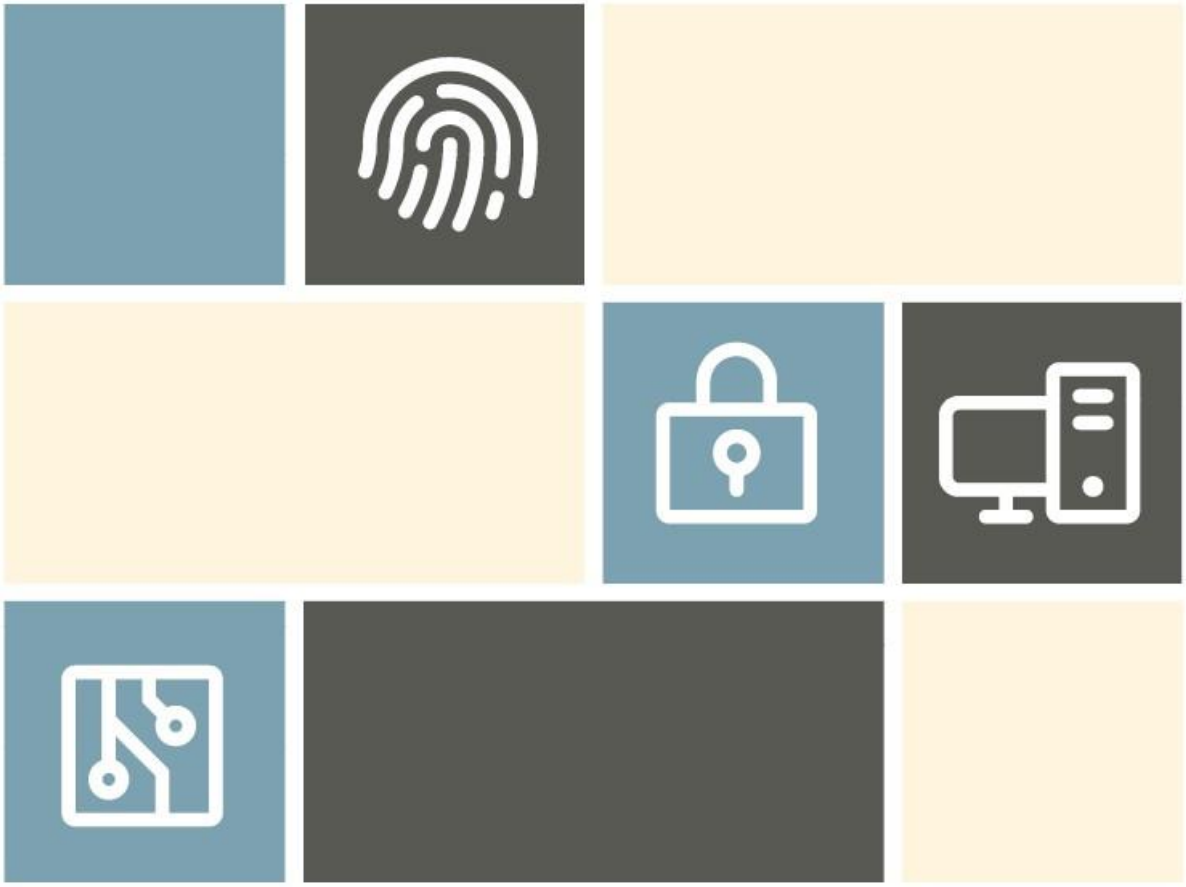
Dessa perspektiv kan ibland upplevas som motstående, men propositionen betonar att de i själva verket är kompletterande. Den nya bestämmelsen är tänkt att underlätta informationsutbyte utan att undergräva förtroendet för socialtjänsten eller försvaga integritetsskyddet mer än nödvändigt.

Särskilt tydligt är detta i ärenden som rör:

- Brottsligt våld i nära relation
- Barn och unga i riskzon för kriminalitet

I dessa situationer sitter olika myndigheter ofta på **olika delar av samma bild** och först när informationen kan delas uppstår förutsättningar för rätt åtgärder i rätt tid. Det är då ett utav syftena med bestämmelsen kan uppfyllas nämligen genom att ***uppgifter som behövs för att skydda barn från kriminalitet når ut till rätt aktörer i rätt tid***.

[32] Prop. 2016/17:180 s. 70 och 293.

Länsstyrelsen
Stockholm

www.lansstyrelsen.se